

Kansallinen Kokoomus rp 1986

LINJA TULEVAISUUTEEN

Tule mukaan tulevaisuuteen

Me kaikki olemme matkalla tulevaisuuteen. Se on erilainen kuin tämä päivä, erilaisempi kuin osaamme kuvitella. Siihen vaikuttavat monet poliittiset päätökset, joita tänäkin päivänä tehdään.

Miksi juuri nyt kokoomuksen asiakirja tulevaisuudesta?

Ensinnäkin olemme halunneet selvittää, millainen tulevaisuus meillä suomalaisilla on - sen tuomat uhat ja mahdollisuudet. Tavoitteena on ollut löytää parin seuraavan vuosikymmenen ajalta tärkeimmät poliittiset ongelmat, joiden eteen päätöksentekijät joutuvat. Mitä paremmin tulevaisuuden tunnemme, sitä paremmin osaamme siihen varautua.

Toiseksi olemme halunneet esittää kokoomuksen ratkaisuja niihin ongelmiin, jotka edessämme odottavat. Meidän tehtävänäme puolueena on esittää suomalaisille näkemys parhaasta mahdollisesta tulevaisuudesta ja toteuttaa se - milloin äänestäjät meidän ehdotuksemme valitsevat.

Kolmanneksi olemme halunneet osoittaa, että aatteisiin perustuvilla puolueilla on edelleen oma korvaamaton tehtävänsä yhteiskunnassa. Eri aatteiden näkemykset toivottavasta tulevaisuudesta ja siihen pääsemiseksi tehdyt ratkaisut ovat erilaisia. Koko yhteiskunnan muuttuminen ajan pitkään perustuukin paljolti vallitseviin aatteisiin ja niiden vaaleissa saamaan kannatukseen.

On tärkeätä, että jokainen askel huomispäivään otetaan oikeaan suuntaan. Vain siten voimme saavuttaa asettamamme tavoitteet.

KOKOOMUS
27.5.1986

Vapautumisen aika

Kokoomuslaisittain ihanteellista ihmiskuvaa voi hahmotella seuraavasti: ihmiset ovat henkisesti ja taloudellisesti itsenäisiä ja tasapainoisia, arvostavat tunne-elämää ja ihmissuhteita, pyrkivät itse kukin luovuuden kautta henkiseen kasvuun sekä kantavat vastuun lähimmäisistään ja ympäristöstään. Näiden piirteiden toteuttamiseen on suomalaisen yhteiskunnan tämänhetkinen kehitys antamassa uusia, nykyistä parempia edellytyksiä.

Henkisen kasvun perustaksi tarvitaan turvattu aineellinen toimeentulo. Vasta se antaa yksilölle täydet mahdollisuudet toteuttaa itseään.

Elämämme tavoitteet ovat toistaiseksi olleet keskittyneitä aineellisiin arvoihin. Niiden mukaan olemme helposti arvioineet omaa ja toistemme menestystä. Ihmisyys koostuu sosiaalisesta vuorovaikutuksesta, ihmissuhteista, henkisestä kasvusta ja itsensä toteuttamisesta.

Teollisuusyhteiskunta on asettanut tiukkoja rajoituksia kansalaisten ajankäytölle ja elämänrytmille. Ihmissuhteet ovat köyhtyneet, ja koulutus on jouduttu alistamaan tuotannon vaatimukseen. Tämän elämäntavan perusta on nyt muuttumassa. Uudella tekniikalla on mahdollista lisätä vapauttamme järjestää työmme, opiskelumme ja vapaa-aikamme omien tavoitteidemme mukaan. Se antaa meille uusia mahdollisuuksia keskittyä henkisesti rikastuttavan työn kehittämiseen. Työpanoksemme on myös entistä tehokkaampi: vauraus ja vapaa-aika lisääntyvät yhtäaikaaisesti.

Olemme tottuneet siihen, että yksilöllisiä erityispiirteitä ja -toiveita ei ole voitu ottaa huomioon työnteon järjestelyissä, vaan ihmisiä on kohdeltu jonkinlaisina keskiarvoina. Tietotekniikka on uusi väline, joka antaa mahdollisuuden kehittää työn sisältöä ja suorittamista entistä paremmin jokaisen työntekijän omilla ehdoilla. Kaikki mahdollisuudet vapauttaa työnteko tiukasta sidonnaisuudesta aikaan ja paikkaan on pyrittävä käyttämään.

Tapahtuvat muutokset herättävät epävarmuutta. Erityisesti pelätään niihin liittyvää teknologiaa, välineitä. Ne ovat kuitenkin jo nyt kiinteä osa päivittäistä elämäämme, ja tulevaisuudessa pidämme niitä tuskin sen kummallisempina kuin esimerkiksi nykyisiä tehokkaita tietoliikenneyhteyksiä. Tärkeimpiä ovat ne muutokset, jotka näkyvät uutena vapautena ja riippumattomuutena.

Nähtävissä oleva kehitys sisältää tervetulleita uusia mahdollisuuksia, joiden parhaat hedelmät on tietoisesti pyrittävä poimimaan. Samalla on torjuttava sen kielteiset piirteet, jotka saattaisivat uhata ihmissuhteita, vaikutusmahdollisuuksia tai yksilöllisyyttä. Kokonaisuutena katsoen nyt on mahdollista rakentaa hyvä tulevaisuus.

Henkinen kasvu

Henkinen kasvu antaa elämälle rikkauden, joka sisältää niin älyn, luovuuden kuin tunteidenkin kehittämisen omalta yksilölliseltä pohjalta. Perusta henkiselle kasvulle ja siitä seuraavalle itsenäisyydelle luodaan lapsuudessa ja nuoruudessa, ja siksi kasvatuksella moniarvoiseen kulttuuriin tulee olla nykyistä tärkeämpi asema.

Tärkeä osa ihmisyyttä ovat eettiset arvot. Ne antavat elämälle tavoitteisuutta ja itsenäisyyttä. Arvostukset ja niiden painottaminen päätöksenteossa ohjaavat koko yhteiskunnan kehitystä. Liian vähäinen huomio eettisiä arvoja kohtaan heikentää rehellisyyden, oikeudenmukaisuuden, epäitsekkyuden ja muiden perinteisten suomalaiskansallisten hyveiden vaikutusta yhteiskunnan muuttuessa.

Henkiseen turvallisuuteen kohdistuu monenmoisia uhkia. Poliittisin keinoin tuleekin suojata yksityisyyttä ja muita kansalaisten perusoikeuksia. Perhe ja muu lähiyhteisö antavat myös tunnustetun osansa henkiseen turvallisuuteen. Tärkeätä olisi, että kansalaiset voisivat perustellusti uskoa ja luottaa tulevaisuuteen.

Kansallinen kulttuuriperinne on henkisen kasvun kaikupohja. Kansallisen kulttuurin säilyttämisen ja kehittämisen ohella syntyy jatkuvasti uusia alakulttuureja, jotka ovat

elinvoimaisia ja joiden mahdollinen kaupallisuus ei välttämättä tee niistä huonoja. Uuteen ja vieraaseen on paikallaan suhtautua suvaitsevasti, mutta samalla kriittisesti.

Kaupallisen viihteen tarjonta lisääntyy kansalaisten kulutuskyvyn kasvaessa. Sisällöltään vaateliias kulttuuri ei tällöin pysty säilyttämään osuuttaan ihmisten ajankäytöstä. Vaikka taidetta ei tulekaan ensi sijassa tarkastella tuotannollisena ja jakelukysymyksenä, sen hyväksi tulee osoittaa aikaisempaa enemmän taloudellisia ja henkisiä voimavaroja. On taattava monipuolisen kulttuuritarjonnan säilyminen. Henkisesti helpon viihteen kasvu uhkaa niitä, joiden edellytykset ja virikkeet muutoinkin ovat heikoimmat. Vaarana on jopa uuslukutaidottomuuden leviäminen. Raaistavan ja ala-arvoisen väkivaltaviihteen leviäminen ja kulutus on myös vakava uhka lasten ja nuorten henkiselle kasvulle.

Koulutusjärjestelmän tulee kehittyä yhteiskunnan mukana. Ammatit ja ihmisten tavoitteet muuttuvat niin nopeasti, että koulutuksen määrästä ja sisällöstä ei ole järkevää päättää keskitetysti. Yksilön oma vastuu jää suureksi, ja siksi hänellä tulee olla valta päättää peruskoulun jälkeen hankittavasta koulutuksesta. Koulutusjärjestelmän tulee tällöin tuottaa palveluja, joista kansalaiset valitsevat itselleen sopivat.

Tieteellä on yhä suurempi merkitys yhteiskunnan taloudellisen perustan tukijana. Tämä ei kuitenkaan saa merkitä tieteen arvostamista sen sovellusten kaupallisen menestyksen mukaan. Perustutkimusta ja humanistisia tieteitä on edelleen harjoitettava osana sivistyksen etsimistä.

Viestinnän vapaus riippuu pääasiassa poliittisesta päätöksenteosta. Tiedonvälitystä ei tule tarpeettomasti rajoittaa lainsäädännöllä, ja sen rajoitusten kriteeriksi on asetettava toisen yksilön suojaaminen.

Kokoomuksen teesit:

1. Koulutusjärjestelmän tulee olla luonteeltaan palveluja "asiakkailleen" tarjoava. Tällöin sen on syytä irtautua sidonnaisuudesta ikäluokkiin, tiettyihin koulumuotoihin tai asioiden pakolliseen oppimisjärjestykseen. Sen sijaan sen tulee peruskoulutason jälkeen vastata opiskelijoiden omia valintoja mielekkäiksi katsottujen tietojen ja taitojen hankkimisessa.
2. Opiskelusta tulee kehittää luonteva osa kaikkia ammatteja. Koulutuksesta ei valmistuta, vaan sen lomassa sovelletaan opittuja taitoja työelämässä. Koulutus on jatkuvaa.
3. Korkeakoululaitosta on muutettava siten, että yhteiskunnan ja tieteenalojen tärkeyssuhteiden muutos saadaan näkymään myös voimavarojen uutena suuntaamisena koulutukseen ja tutkimukseen.
4. Elämän aineelliset arvostukset uhkaavat usein ohittaa päätöksenteossa taiteen ja muun kulttuurin. Elämän henkinen sisältö ei kuitenkaan voi odottaa, vaan sen on aina saatava tasaveroinen osuutensa yhteiskunnan voimavaroista.

Kansalaisyhteiskunta

Yhteiskunnan kehityksen yhteydessä on lisätty kansalaisten kontrolloimista ja holhoamista. Tätä on perusteltu yhdenmukaisuudella ja tasa-arvolla. Tarvitaan kuitenkin rohkeaa politiikkaa, jolla annetaan kansalaisten itse päättää omista asioistaan, vaikka päätökset eivät noudattaisikaan valtion johdon omaksumia näkemyksiä. Edellytykset valtion keskushallinnon vallan hajauttamiseen ovat olemassa, ja niitä tulee käyttää.

Suomen poliittinen järjestelmä on perusteiltaan hyvä. Kansalaisten tosiasialliset vaikutusmahdollisuudet ovat ehkä parhaat maailmassa. Silti poliittisen järjestelmänkin tulee pystyä muuttumaan yhteiskunnan mukana.

Edustuksellisen kansanvallan kannalta on tärkeää, että puoluejärjestelmä on toimiva. Sen tulee tarjota äänestäjille yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemisen linjavaihtoehtot ja saavuttaa luottamus asettamiensa tavoitteiden toteuttamiseen.

Kansanvaltaisuus samaistetaan usein edustuksellisten päätöksentekielinten asettamiseen. On kuitenkin ymmärrettävä, että demokratia on sekä päätösten sisältöä että niiden muotoa koskeva ominaisuus.

Kokoomuksen teesit:

1. Valtiollista kansanvaltaa parhaimmillaan on hallituksen muodostaminen kaikista hallitusvastuuseen halukkaista puolueista.
2. Neuvoa antava kansanäänestys on lainsäädännöllä tehtävä toimivaksi kansalaisten vaikutuskanavaksi.
3. Kunnallisen itsemääräämisoikeuden tarpeettomista rajoituksista on luovuttava karsimalla keskushallintoa ja sen määräyksiä. Keskushallinnon on pitäydyttävä ensisijaisesti päämäärien asettamiseen keinovalikoimasta päättämisen kuuluessa paikallishallinnolle.
4. Presidentinvaalissa on siirryttävä suoraan kansanvaaliin.

Palvelujen muutos

Yhteiskuntamme tarjoamia palveluja on perinteisesti kehitetty tuotantokeskeisesti. Kansalaisia, niiden käyttäjiä, on pidetty kohteina, joihin kohdistetaan yksittäisiä toimenpiteitä. Tämä kehitys uhkaa jatkuessaan ajautua taloudelliseen ja aatteelliseen umpikujaan. Ei ole tarkoituksenmukaista eikä edes taloudellisesti mahdollista luoda yhä uusia keskitettyjä palvelujärjestelmiä. Ihmisen elämän tukeminen onnistuu vain, jos häntä kohdellaan itsenäisenä kokonaisuutena.

Sosiaaliturvaan osoitettavien voimavarojen käytön tehokkuus ja siksi myös eri toimintamuotojen keskinäinen vertailu tulee yhä tärkeämmäksi. Jo olemassa olevat tulonsiirtojärjestelmät - lähinnä eläketurvan laajeneminen - edellyttävät nykyistä tasoa vastaavaa talouskasvua. Myös sosiaali- ja terveystalouden työvoimavaltaisuus nostaa niiden kustannuksia yleistä inflaatiota nopeammin.

Kokoomuksen teesit:

1. Kansalaisten julkisten peruspalvelujen tuottamisesta tulee päävastuu edelleen säilyttää valtion- ja kunnallishallinnolla.
2. Sosiaaliturvaa ja verotusta on kehitettävä kohti yhtenäistä perustoimeentulojärjestelmää, joka takaa kunkin kansalaisen suojan toimeentuloriskeiltä.
3. Sosiaaliturvaa tulee kehittää rakenteeltaan nykyiseen tapaan. Sen mukaan yhteiskunta takaa kattavan perusturvan, jota kansalaisella on mahdollisuus omaehtoisesti täydentää vakuutuksilla.
4. Julkisten palvelujen kysyntä yksilöityy ja vaatimustaso kasvaa. Palvelujen tarjontaa on ohjattava siten, että annetaan niiden tarvitsijalle taloudelliset edellytykset hankkia ne itse päättämällään tavalla.

Uudistuvan kasvun talous

Maailmantalous yhdentyy: kansainvälisen kaupan esteet vähenevät ja pääoma etsiytyy sinne, missä tuotanto on edullisinta. Kansallinen omavaraisuus muuttuu yhä teoreettisemmaksi käsitteeksi, ja kansainvälinen työnjako eriytyy edelleen. Taloudellinen kilpailu kiristyy siten, että kilpailukenttänä eli markkina-alueena on koko maailma.

Kansainvälisen työnjaon kehittyminen edellyttää tuotteittemme kilpailukyvyn jatkuvaa parantamista. Vientiä on pystyttävä kasvattamaan myös siksi, että ostamme itse yhä enemmän ulkomaisia tuotteita.

Viennin lisäämisessä emme pysty turvautumaan luonnonvarojen runsauteen tai halpaan työvoimaan. Hintakilpailukykyä tärkeämpiä ovat tuotteiden ominaisuudet. Ainoa mahdollisuutemme menestyä onkin, että pystymme tarjoamaan yhä enemmän hyvää osaamista sisältäviä tuotteita ja palveluita. Työllisyys ja aineellinen elintaso Suomessa riippuvat keskeisesti siitä, miten tässä onnistumme.

Kilpailun kiristymisestä seuraa myös työpaikkojen menetyksiä. Ristiriita työllisyyden ja rationalisoinnin välillä on pitkän päälle kuitenkin vain näennäinen. Ajan mittaan jäävät jäljelle vain ne yritykset, jotka pystyvät antamaan parhaan vastikkeen ostajan maksamalle hinnalle. Erikseen on hoidettava ne inhimilliset ja alueelliset ongelmat, joita työvoiman vähenemiseen liittyy.

Taloukasvun luonne muuttuu tuotantomenetelmien mukana. Määrällisten ja helposti mitattavien muutosten sijaan tulee pyrkimys voimavarojen käytön tehokkuuteen ja laadun kohottamiseen, mikä entistä enemmän tarkoittaa tuotteisiin sisältyvän osaamisen lisäämistä. Samalla keventyy tuotannosta luonnonvaroihin ja muuhun luontoon kohdistuva rasitus.

Talousjärjestelmämme tulee tietoisesti kehittää sellaiseksi, että ihmisten valinnanmahdollisuudet kasvavat eli sosiaalisen valintatalouden mukaiseksi. Tämän tavoitteen merkitys kasvaa kuluttajien muuttuessa yksilöllistyvässä yhteiskunnassa yhä vaativammiksi. Kritiikki talouselämän keskittymisestä aiheutuvia epäkohtia kohtaan on oikeutettu, ja työelämään on vaadittava nykyistä suurempaa itsemääräämisoikeutta.

Suomen työmarkkinoiden sopimusjärjestelmä on kehittynyt vastaamaan teollisuusyhteiskunnan vaatimuksia. Vaikka suurista linjoista ilmeisesti sovitaan vastaisuudessakin keskitetysti, on työskentelyn ja työolojen yksilöllisyyden kasvaessa päätösvaltaa yksityiskohdista siirrettävä työskentely-ympäristöön. Tähän liittyen tulee työntekijöiden omistuksen lisäämistä yrityksissä edistää verotuksen keinoin ja lisätä heidän osallistumistaan tulostavasti toimintaan. Työmarkkinajärjestöjen on valmistauduttava sopeutumaan keskusjohtonsa vallan hajauttamiseen lähemmäksi jäsenistöä.

Työllisyyden kasvu tapahtuu lähivuosikymmeninä pääosin pienissä ja uusissa yrityksissä sekä jonkin verran myös julkishallinnossa. On tärkeitä, että koulutus-, vero- ja talouspolitiikassa helpotetaan pienyritysten perustamista ja toimintaa.

Kokoomuksen teesit:

1. Talousjärjestelmän kehittämisessä tulee painottaa yksityisen kansalaisen tarkastelukulmaa. Tämä tarkoittaa erityisesti työntekijän itsemääräämisoikeuden ja työympäristönsä vaikuttamisen mahdollisuuksien lisäämistä sekä kuluttajan aseman ja yksityisyrittäjyyden mahdollisuuksien parantamista.
2. Suomeen on luotava lainsäädäntö, joka todella takaa kuluttajan etujen mukaisen taloudellisen kilpailun.
3. Verotusta on kehitettävä välilliseen suuntaan, jotta kansalaisten valinnanmahdollisuudet paranevat. Välillinen vero on tällöin porrastettava siten, että perushyödykkeet ovat verosta vapaat.
4. Kansainvälinen vertailu osoittaa, että tutkimukseen ja tuotekehitykseen kohdistuva osuus kansantulostamme tulee vähintään kaksinkertaistaa, jotta edellytyksemme olisivat tältä osin tasaveroiset.
5. Talouspolitiikalla on tietoisesti tuettava Suomen kansainvälisen talousroolin kehittämistä. Tämä edellyttää kannustavaa suhtautumista tutkimukseen ja yritysten kansainvälistymiseen mm. verotuksessa ja valuuttapolitiikassa.
6. Valtion ja yrittäjyyden tehtäväjako tulee selkeyttää siten, että valtionyritykset eivät pääse ylivoimaisten etujensa turvin heikentämään markkinatalouden toimivuutta.
7. Työmarkkinajärjestelmää on kehitettävä siten, että sen keskusjohtoisuus vähenee.
8. Suomen energiahuoltoa on edelleen kehitettävä hajautettuun ja monipuoliseen suuntaan.

Alueellinen itsellisyys

Valta ja väestö tavallisesti keskittyvät, jos kehityskulkua ei hillitä. Kunnallisen itsehallinnon kannalta tämä on näkynyt tosiasiallisen päätösvalan hiljaisena siirtymisenä valtionhallintoon.

Väestönkasvun tyrehtyessä vähenee myös maan sisäinen muuttoliike. Etenkin maakuntien suurimmat asutuskeskukset vetävät silti edelleen puoleensa maaseudulta muuttavaa

väestöä. Eniten kehitykseen vaikuttaa yritysten sijoittuminen toimintansa kannalta edullisesti: kaupunkeihin.

Aluepolitiikalla on syytä vastakin tasoittaa palvelutason ja toimeentulon eroja maan eri osissa. Sen sisältämät toimenpiteet on kuitenkin syytä aikaisempaa enemmän kohdistaa yleisinä ja tasa-arvoisina kaikille tukeen oikeutetuille. Muutoin rahan jakaminen saattaa vain valikoida uudella tapaa ne ihmiset, alueet ja yritykset, jotka jäävät heikoimmalle osalle.

Maataloutta odottaa lähitulevaisuudessa vaikea murroskausi. Viljelijäväestö on ikääntynyttä, ja tilan jatkajista on pulaa. Maatilat ovat myös pahasti velkaantumassa: elinkeinon tuottavuus ei ole kehittynyt samaa tahtia kustannusten kanssa. Kolmas uusi ongelma on maatalousylijäämän vientimahdollisuuksien huomattava vaikeutuminen lähivuosina.

Kokoomuksen teesit:

1. Kunnallishallinnon itsenäisyyden parantamiseksi on luovuttava keskenään päällekkäisistä puitelaeista ja suunnittelujärjestelmistä sekä yksityiskohtaisesta puuttumisesta kuntien toimintoihin valtionosuuksien antamisen perusteella.
2. Maatalouselinkeinolle on laadittava kehitysohjelma, jonka pääperiaatteina ovat perheviljelmiin perustuva maataloustuotanto, omavaraisuuden säilyttäminen, tuotannon taloudellisuus ja säännöstelyn korvaaminen yrittäjyydellä.
3. Aluepolitiikassa on voimavarat kohdistettava kasvuhakuisen elinkeinotoiminnan kehittämiseen ja panostettava erityisesti uuteen teknologiaan, koulutusmahdollisuuksien lisäämiseen sekä tuotekehittelyyn.

Asuminen ja elinympäristö

Asuntopolitiikassa pääpaino siirtyy asuntojen rakentamisesta niiden saneeraamiseen ja asumiskustannusten alentamiseen.

Ympäristölainsäädäntö täydentyy lähivuosina. Ongelmiksi jäävät korvauskysymykset ja suojelujärjestelmien byrokraattisuus. Ympäristön kannalta ratkaisematta jäävät vanhat ongelmajätteitä sisältävät kaatopaikat.

Kokoomuksen teesit:

1. Asuminen tulee Suomen olosuhteissa varsin kalliiksi. Tämän vuoksi sitä tulee edelleen tukea kaikilta osin verotuksen keinoin ja tulonsiirroin.
2. Vuokra-asuntojen tarjonnan palauttamiseksi riittäväksi on lievennettävä vuokrasäännöstelyä ja lisättävä samalla kuntien ja valtion vuokra-asuntotuotantoa.
3. Ympäristönsuojelussa on byrokraattisista ja liiallisen poliittisen harkinnan mahdollistavista lupajärjestelmistä siirryttävä rajaehtojen asettamiseen, ilmoitusmenettelyyn ja jälkikontrolliin.

4. Arvokkaita luonnonympäristöjä ja vanhoja rakennuksia suojeltaessa on huolehdittava tähän liittyvistä korvauksista. Muutoin suojelun tukena ollut kansalaismielipide saattaa kadota. Uhanalaisimpia suojelukohteita ovat nyt kaukovirkistysalueet, joiden turvaamiseksi yleisön käyttöön on ryhdyttävä toimenpiteisiin.
5. Teollisuustuotannon ja muun ihmisten taloudellisen toiminnan ympäristövaikutukset tulee kytkeä palautteeksi tuotantjärjestelmään.

Suomi ja maailma

Suomen turvallisuuspolitiikan tavoitteena on maan itsenäisyyden turvaaminen. Tähän päästään ulkopolitiikalla, joka pyrkii edistämään kansainvälisten erimielisyyksien rauhanomaista ratkaisemista, ja puolustuspolitiikalla, joka pyrkii takaamaan valtakunnan alueen koskemattomuuden. Näiden peruslinjojen merkitys ja toimivuus säilyvät lähivuosisikymmenien aikana.

Suomen aktiivisen ja rauhantahtoisen puolueettomuuspolitiikan menestyminen edellyttää edelleen pysyttelyä suurvaltojen välisten eturistiriitojen ulkopuolella sekä aloitteisuutta rauhaa ja turvallisuutta edistävissä kysymyksissä. Suomen ulkopolitiikan perustana ovat yya-sopimuksen perustuvat luottamukselliset suhteet Neuvostoliittoon, kehittyvä pohjoismainen yhteistyö, asemamme eurooppalaisessa järjestelmässä ja lisääntyvä kansainvälistyminen. Meille on myös tärkeää kehittää kansainvälisiä neuvottelu-, sopimus- ja yhteistyöjärjestelmiä. Harjoittamamme kehitysyhteistyön pääpainon on tulevaisuudessa oltava sen laadullisessa parantamisessa; määrän osalta on tavoitteena sen korottaminen yhteen prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2000 mennessä.

Suurvallat pystyvät todennäköisesti myös tuonnempana säilyttämään poliittisen ja sotilaallisen tasapainon välillään. Niille on käynyt selväksi, että missään ydinasein käytävässä sodassa ei ole voittajia. Arvaamaton maailmanrauhan uhkatekijä ovat sen sijaan monet niistä valtioista, joiden arvioidaan rakentavan oman ydinaseensa lähivuosisikymmeninä.

Ihminen on ensimmäistä kertaa aiheuttamassa laajoja muutoksia biologiseen ympäristöönsä. Öljyn ja kivihiiilen käyttö lisää ilmakehän hiilidioksidipitoisuutta ja aiheuttaa happamia sateita. Trooppisten metsien ryöstökäyttö polttopuuna ja puunjalostusteollisuuden raaka-aineena kiihdyttää eroosiota ja aiheuttaa ilmaston muutoksia. Suomeen vaikuttaa ensimmäisenä hapan sade: muut vaikutukset eivät ilmeisesti vielä kahden seuraavan vuosikymmenen aikana meitä koske. Suomen on pyrittävä osaltaan estämään maapallon elinkelpoisuuden vaarantaminen.

Kehitysmaiden asemaa on vaikeuttanut poliittisen epävakaisuuden ohella suuri väestönkasvu. Se haittaa koulutuksen, terveystalouden ja sosiaaliturvan järjestämistä sekä myös ekologisten ja sotilaallisten ongelmien ratkaisemista. Väestönkasvun laantuminen edellyttäisi elintason nousua, joka ei näytä todennäköiseltä. Liikakansoitus näkyy vastaisuudessa lähinnä siten, että luonnonkatastrofien vaikutukset ja nälänhätä kehitysmaissa muuttuvat yhä laajemmiksi ja lohduttomammiksi.

Kehitysmaiden talousongelmille ei ole nähtävissä mitään yksinkertaista ja todennäköistä ratkaisua. Niiden perustana on usein yksipuolinen tuotantorakenne ja jalostusasteen

mataluus. Mikäli maailmankaupan rakennetta ei muuteta perusteellisesti mm. raaka-aineiden hinnoittelun osalta, ei kehitysmaiden hyvinvoinnin ongelmaa voida ratkaista.

Kokoomuksen teesit:

1. Suomen ulkopolitiikan tulee nauttia koko kansan tukea. Tietoa turvallisuuspolitiikastamme on siksi levitettävä. Kansalaisten omalle rauhantyölle on annettava tukea.
2. Kehitysyhteistyössä on painotettava avun kohdistamista järkevästi ja tuloksellisesti vastaanottavan kansan kannalta.
3. Suomen on lisättävä osallistumistaan kansainväliseen tiede- ja tutkimusyhteistyöhön.

Tulevaisuuspuolue Kokoomus

Miksi juuri kokoomus on meidän mielestämme paras puolue johtamaan Suomea tulevaisuuteen?

Kokoomus on aatepuolue. Kokoomuksen politiikka ei riipu suhdanteista tai taktisista eduista vaan periaatteista, jotka ovat pysyviä.

Kokoomus on kansalaispuolue. Me emme valtiollistu, samaistu yhteiskunnan johtoon. Emme myöskään edusta mitään yksittäistä etu- tai painostusryhmää - toisia vastaavia ryhmiä vastaan.

Kokoomus on henkilökohtaisen vastuun puolue. Jokainen kokoomuslainen luottamushenkilö vastaa itse päätöksenteostaan eikä voi piiloutua ryhmäkurin taakse. Tämä ei silti tarkoita oikeutta luopua niistä periaatteista ja tavoitteista, joiden tunnuksia käyttäen hän on luottamustehtävänsä saanut.

Kokoomus on yhteiskuntaa muuttava puolue. Mielestämme suomalaisessa yhteiskunnassa on paljon sellaista, mikä ei sovi yhteen meidän aatteellisten periaatteittemme kanssa. Emme verhoa omaa linjaamme konsensukseen, vaan haluamme ohjata yhteiskunnan muuttumista yksilökeskeiseen suuntaan.

Kokoomus on palvelupuolue. Kokoomus tarjoaa äänestäjille mahdollisuuden suoraan yhteydenpitoon luottamushenkilöiden kanssa. Vastaisuudessa kehitämme myös uuteen tekniikkaan perustuvia yhteydenpidon ja tiedonvälityksen mahdollisuuksia.